Sajtóinformációk
2018.04.23. Balassagyarmat

Interreg V-A Szlovákia – Magyarország Együttműködési Program
Interreg V-A Slovakia-Hungary Cooperation Programme
Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika-Mad'arsko

SKHU/1601/1.1/175

Palócföld – Hont – Podpol'anie: Közös hagyományőrző tematikus út kialakítása és látogatóbarát fejlesztése
Palócland – Hont – Podpolanie: visitor-friendly development of common cultural heritage thematic routes
Palóc – Hont – Podpoľanie: Rozvoj turisticky prístupných tematických trás so zameraním na spoločné kultúrne dedičstvo

Projektben résztvevő partnerek:
- Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület (Vezető kedvezményezett - HU)
- Vanyarc Községi Önkormányzat (HU)
- Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány (HU)
- Slovenské národné múzeum (SK)
- Komunikačné centrum Detva, n.o. (SK)
- Obec Hrušov (SK)

A projekt megvalósítási időszaka: 2018.01.01. – 2019.12.31.
A projekt teljes elnyert támogatása: 1.301.386,91 EUR

A projekt összegzése:

A Magyar-Szlovák határtérségben kulturális tematikus útként működő, Palóc Út Klaszter Egyesület, a Podpolanie Kulturális Utat tervező, Komunikačné centrum DETVA, a Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány, a Slovenské národné múzeum, valamint Hrusov, Vanyarc önkormányzatai közös pályázatot nyújtottak be. Közös célunk a térség kulturális hagyományainak és természeti értékeinek jobb kihasználása, új és meglévő attrakciók, tematikus utak fejlesztése és összekapcsolása, fenntartható, családbarát turisztikai termékcsomag létrehozása, az ehhez szükséges szervezeti rendszer fejlesztése, amelyet jelen pályázatban „Palócföld – Hont - Podpol'anie: Közös hagyományőrző tematikus út kialakítása és látogatóbarát fejlesztése" munkanéven említünk.

Célcsoportok:
1.) Turisták, kiemelten a szomszédos országból látogatók
2.) A terület népessége

Kitűzött céljaink–a terület vonzerejének és látogatószám 10%-os növelése érdekében a látogathatóságot megteremtő illetve javító,
- új funkciókat biztosító beruházásokat hajtunk végre,
- teljessé válik a terület értékeinek feltárása, melyek alapján
- közös kulturális tematikus út létrehozása.

A fejlesztések révén a kínálatban is újszerű elemek jönnek létre.

Nyitott műhelyek, vándorkiállítások, okostérképes alkalmazással új tematikus útvonalak gyalogos, kerékpáros és autós változatban. A kulturális és természeti értékeket összekapcsoló programcsomagok kialakítása. Új állandó kiállításokkal is gazdagodik a terület, valamint 10 nagyrendezvényt szervezünk. 15 játszóudvar hagyományos játékeszközeit és a biciklikölcsönzés lehetőségét azokra a településre helyezzük el, ahonnan még hiányoznak a család-, és látogatóbarát szolgáltatási elemek.

Közös feladatunk a meglévő attrakciókból piacképes terméket, új és meglévő kínálati elemekből csomagajánlatokat összeállítani. Továbbá a rendezvények összekapcsolása egységes rendezvénysorozattá, új arculat, márkázás, arculattervezés, védjegy-rendszer bevezetése, közös marketing tevékenység, információs pontok kialakítása, print és online marketing, útifilm, kiállítási részvétel, tudományos kutatás, publikálás, tudásátadás egészíti ki a projektet.

Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület
3100 Salgótarján, Rákóczi út 29. fszt. 5.

A projekt partner teljes költsége: 365.531,40 EUR

Ebből ERDF forrás: 310.701,69 EUR

Előzmények, bemutatkozás:

A Palóc Út Egyesület az alapszabályának – az alapító tagok által a 2005. március 11-én megtartott alakuló közgyűlésén történő elfogadásával jött létre és határozatlan időre alakult. Az egyesület 2010. május 26.-i közgyűlésének döntése alapján Klaszter Egyesülettél alakult át.

A Klaszter Egyesület legfontosabb célja a „Palóc Út" mint turisztikai termék létrejöttének és eredményes működésének elősegítése, fejlesztése, célkitűzéseinek meghatározása és megvalósításuk támogatása.

Eddigi – hazai és határontúli tagságunk érdekében végzett - támogató tevékenységünk, eredményeink:

- A 2009.09.01 - 2011. 08.31. – HUSK/0801/1.3.1/0071 „Palóc Út közös tematikus útvonal - komplex látogatóbarát fejlesztése" projekt alkalmával létrehozott palóc hagyományok bemutatására alkalmas hagyományőrző galériák (9 helyszínen palóc galéria és 20 helyszínen szekrény galéria) működtetése. Közös kiadvány készítése valamint közös interaktív honlap, „érték-térkép" működtetése. *Elnyert támogatás: 820.677,86 EUR*
- Az ÉMOP-2008-2.3.1-F. pályázat keretében megújított www.palocut.hu honlapon e-értékesítési-, marketing rendszer működtetése. *Elnyert támogatás: 18.305.109,- Ft*
- A 2011.06.01 – 2012.09.30. - 515463-EFC-1-2011-1-HU-EFC-NTT „Tematikus Utak Tematikus Hálózata" alkalmával kialakított nemzetközi kapcsolatok ápolása. *A projekt költsége: 37.246.556,- Ft*

A projekt tevékenységei és kimenetei:

Természet és kultúra prioritás programszintű célkitűzéséhez - a határtérség vonzerejének fokozásához, a látogatók számának növeléséhez az alábbi konkrét, részcélok teljesülése révén tudunk hozzájárulni:

1. A térség kulturális hagyományait bemutató, új és meglévő attrakciók-, „Hagyományőrző" tematikus utak fejlesztése és összekapcsolása, fenntartható, családbarát turisztikai termékcsomag létrehozása. Különböző hosszúságú, lineáris és körutak, kerékpáros, gyalogos és autós látogatók számára. Tematikák: búcsújáró helyek, várak, Mikszáth, építészet, természeti értékek, gasztronómia, kézművesek.

- 20 új tematikus útvonal ajánlat a Palóc Úton.

- 20 programcsomag ajánlat a Palóc Úton.

2. A településeken, régiókban megvalósuló rendezvényeken népszerűsítjük a másik térség eseményeit,

programjait. Cél a nemzetközi érdeklődés felkeltése, a régióba érkezők számának növelése.
- 10 db Palóc Út rendezvényen történő megjelenés.

3. Közös örökségünk bemutathatóságát, élményszerű használatát új kiállítás terek létesítésével, új funkciók létesítésével is el kívánjuk érni.
- 15 db népi játszóudvar a Palóc Út tagjainál

4. A megőrzött illetve feltárt értékeinket újra élővé kívánjuk tenni, hagyományos ruhákat, épületeket, kerékpárokat teszünk ismét használhatóvá.
- 15 db korhű csipkeruha beszerzése.

5. Értékeink bemutathatóságát XXI. századi technológiák, szoftverek beszerzésével is támogatni kívánjuk.
- Online csipkeverő program kidolgozása.
- Eszközbeszerzés

6. Közös értékeinket a hagyományos marketing eszközök mellett az online eszközökkel is be kívánjuk mutatni. Közös marketingstratégiát alkotunk a régió turisztikai szakembereinek összefogásával.
- **5 alkalommal turisztikai kiállításon történő megjelenés.**
- Okostérkép készítés.
- Mobil applikáció készítése.
- 5.000 példányban megjelenő túratérkép.
- 10.000 példányban megjelenő leporelló.
- 10.000 példányban megjelenő kiadvány.
- Útifilmek készítése Palócföldről.

7. Régiónk értékesítése érdekében szakújságírók számára közös **study-tourt** bonyolítunk.

Elérhetőségek:
Bózvári József elnök, palocorszag@chello.hu
Encsi Renáta projektmenedzser, palocut@palocut.hu

Vanyarc Községi Önkormányzat
2688 Vanyarc, Veres Pálné út 54.

A projekt partner teljes költsége: 289.310,54 EUR
Ebből ERDF forrás: 245.913,95 EUR

Előzmények, bemutatkozás:

Vanyarc Községi Önkormányzat - mint projektpartner három turisztikai beruházással vesz részt a határon átnyúló pályázatban. Dél-nógrádi szlovák nemzetiségű település, mely egyik alapító tagja is többek között a Palóc Út Kulturális Klaszter Egyesületnek. Nagyrendezvényei közül kiemelkedő jelentőségű a hagyományokra épülő Haluskafesztivál (sztrapacskafőző verseny), mely a jó palócok, a tót atyafiak kedvelt eledelét hivatott népszerűsíteni, nem beszélve a régió folklórjáról és kézműves termékeiről. Idén 15. alkalommal kerül megrendezésre - szeptember 8-án.

A jelenlegi projekttel egy tudatos, régi törekvés válik valóra, mely a település meglévő turisztikai szolgáltatásai mellett hiánypótló szereppel bír – s így pld. a fesztiválon kívül szinte folyamatosan lehetőség nyílik a vendégek fogadására, számukra a megfelelő programok biztosítására és akár programcsomagok

kialakítására is.

A projekt tevékenységei és kimenetei:

1.) PATKOLT TOJÁSOK MÚZEUMA ÉS NYITOTT KÉZMŰVES MŰHELY LEENDŐ ÉPÜLETÉNEK TELJES KÖRŰ FELÚJÍTÁSA ÉS NÉPI JÁTSZÓUDVAR KIALAKÍTÁSA

Az épület, 1930-as években épült, a népi építészetre jellemző un. hármas osztással, plusz kamra helyiséggel. Az épület teljes körű külső-belső felújítását tervezzük valamint nyitott szín és fa szerkezetű tárolóval az udvaron. A népi jelleg megtartása mellett viszonylag modern körülményeket teremtünk a patkolt tojások bemutatásának, az interaktív nyitott kézműves foglalkozásoknak. A népi játszóudvar (nyitott szín + fajátékok) kialakításával pedig a szabadtéri foglalkozásokra, kisebb rendezvényekre is lehetőség nyílik.

2.) DESSEWFFY-KÚRIA BELSŐ FELÚJÍTÁSA - mely interaktív bemutatók, egyedi kiállítások befogadására is szolgál

Az épület az államosítás után általános iskola lett, majd a 80-as évektől községi közművelődési és iskolai könyvtárként működött hosszú ideig. Most, hogy a könyvtár egy új, modern helyet kapott a művelődési ház tetőterében, az épület üresen maradt (illetve raktárként szolgál) - de szeretnénk új funkciót adni ennek a patinás kis kúriának, ahol állandó, időszaki és országos vándorkiállítások, rendhagyó órák, előadások és a térségre jellemző szlovák nemzetiségű és palóc hagyományok bemutatását is tervezzük, nemcsak Vanyarc, hanem a környező települések helytörténeti és néprajzi anyagával egyetemben - helyet adva még a kortárs képzőművészeti és egyéb kiállításoknak is.

3.) SZABADTÉRI SZÍNPAD ÉS KÖRNYÉKE, MINT RENDEZVÉNY HELYSZÍN FELÚJÍTÁSA, SZÍNPAD FEDÉS KIALAKÍTÁSA

A meglévő színpad fölé nyitott, pergolaszerű tetőszerkezet készül, mely a nagyrendezvényeink (lsd. Haluskafesztivál) közreműködőit hivatott kiszolgálni, s azon keresztül a vendégeket is. A színpad körüli 200 m2 területen tereprendezést és térkő burkolatot is tervezünk a látogatók kulturált fogadására. A szabadtéri színpad és környékén már van egy EU-s szabványnak megfelelő játszótér, tervezés alatt van egy környezetbe illő piactér kialakítása más forrásból és ehhez jön most harmadik elemként a színpad és környéke, mint rendezvénytér felújítása, látogatóbaráttá való fejlesztése.

Elérhetőségek:
Hrncsjár Mihályné polgármester, vanyarc@vanyarc.hu
Nedeliczki Teréz projektmenedzser, vanyarckonyvtar@gmail.com

Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány
3245 Recsk, Kossuth út 118.

A projekt partner teljes költsége: 126.981,20 EUR
Ebből ERDF forrás: 107.934,02 EUR

Előzmények, bemutatkozás:

A 2001-ben létrehozott Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány az építészeti és tárgyi örökség védelmét, megújítását és fejlesztését, a népi kézműves szakmák és a kulturális turisztikai programok szervezését, a palóc hagyományos kézművességben felhalmozott tudás átadását, szakmai programok, kiállítások, konferenciák szervezését jelölte meg legfontosabb céljai között.

A tulajdonában lévő Hevesi Radics Kúria Kiállítóhely és a Recski Tájház Palóc Galéria, a működtetésében álló mátraderecskei és bodonyi népművészeti ház megfelelő szakmai környezetet biztosít feladataink megvalósításához. Alapítványunk hasznosítható ismeretet és gyakorlatot szerzett az eddigi

pályázatok során, éppen ezért abban bízunk, mindezeket kamatoztatjuk a közös munkában.

Palócföld tárgyi-és szellemi értékekben való gazdagságát a nem csupán hirdetjük, de a velünk dolgozó Népművészet Mestereivel és népi iparművészekkel a mindennapokban is azon dolgozunk, hogy a hagyományos értékeket mindszélesebb körben megismerhessék látogatóink, és a jövőnket, identitásunkat formáló, évtizedek alatt felhalmozott tudásunk ismerői, művelői legyenek!

A projekt tevékenységei és kimenetei:

- Mátraderecskén egy „Palóc Pajta" névvel ellátott 5x8 méteres fedett rész kialakítását tervezzük fa szerkezettel, cserépfedéssel.
- A Recski Tájháznál egy nyári foglalkoztató terület kialakítását tervezzük, filagória építésével.

Szervezetünk a Mátraderecskén megvalósítandó Palóc Pajtában és a Recski Tájház környezetében felújítandó képzési központban a Csillagvirág Népművészeti Egyesület és a Hevesi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet tagjai közreműködésével folytatja a gyermekek tanórán kívüli foglalkoztatását, valamint szövésben és hímzésben, népművészeti babakészítésben a gyermekek és felnőttek részére szakkörök, táborok szervezését. Fejlesztési feladatainkat jelentős arányban 2018-ban végrehajtjuk, így abban bízunk, 2019-ben már helyet adhatunk a Csóri Sándor pályázat keretében indítandó tudás-átadási programnak.

Elérhetőségek:
Báder Miklósné kuratóriumi elnök, heveshsz@t-online.hu

Slovenské národné múzeum
81036 Bratislava, Vajanského nábr. 2.

A projekt partner teljes költsége: 320.127,65 EUR
Ebből ERDF forrás: 272.108,50 EUR

Előzmények, bemutatkozás:

Múzeumunk, mint a Szlovák Nemzeti Múzeum országos hatáskörű nemzetiségi múzeuma, 2002. július 1-ével kapta meg alapítólevelét, s lépett elő múzeumi intézménnyé a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma elnevezéssel.

2003. január 1-től múzeumunkhoz tartozik két irodalmi emlékhely, a szklabonyai Mikszáth Kálmán Emlékház és az alsósztregovai Madách-kastély, melynek teljes felújítása 2010- 2013 között történt egy Európa uniós közös szlovák - magyar pályázat keretében, melynek a "Közös örökségünk: Madách" címet adtuk. Magyar partnerünk a Palóc Múzeum, az akkor hozzá tartozó Csesztvei Madách Irodalmi Múzeumot újította fel.

A kastély felújítási munkálatait a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma 2014-ben oklevéllel ismerte el, a Pamiatky a múzeá c. szakmai folyóirat pedig az év felújítása díjat adományozta, s elnyertük az első évben kiírt közönség díjat is.

Ezek után a kastélyhoz tartozó park felújítási munkálatai előkészítésével folytattuk tevékenységünket az épített örökség megvédése területén.

A projekt tevékenységei és kimenetei:

Az alsósztregovai Madách - kastély parkjának felújítása

A koncepció a park számára új programot javasol, amelyet az új funkcióknak teret biztosító építészeti beavatkozások támogatnak.

A parkot az általános iskola épületei két, szinte teljesen önálló részre osztják, amelyeket egy parki ösvény

köt össze. A kastély körüli parkrész érkezési térként szolgál reprezentációs és információs funkcióval. A kastélyhoz vezető utat bazaltkockákból újítjuk fel. A kastély környéki parkot parkszerűvé alakítjuk.

Az általános iskola mögötti parkrészt természetes ültetett kompozíció formájában hagyjuk meg. A funkcionalitás szempontjából ezt a részt 3 zónára osztottuk. Az általános iskola és a patak között rekreációs-játszó- és művelődési zónát javasolunk, főként a látogatók és a helyi gyermekek számára.

A patakon túli részen kulturális-társasági jellegű zóna kialakítását javasoljuk. A kulturális rendezvények számára egy amfiteátrum épül, amely fapódiumból, nézőtérből és egy háttérintézményként szolgáló házból tevődik össze.

A rekreációs-sportolási zóna egy járda-körút, amely alapját a létező parki járda képezi, kiegészítve a ház mögött vezetett új járdával, amelyen a látogatók eljutnak a park északi részébe, ahonnét szép kilátás nyílik a Madách-emlékműre és az egész felújított parkra.

A Madách síremlék

A síremlék a Madách-kastély parkjában található. Az „Ádám” szobor a pozsonyi Rigele Alajos műve. Az emlékmű 1936-ban készült és az író sírjának része. A szobrot 2013-ban újították fel, a projektünk részeként a munka az emlékmű többi részének, az alapzat és a kripta felújításával folytatódik. Felújítjuk az emlékűhöz vezető járdát is. Az emlékmű mellett szélesebb térséget alakítunk ki.

Elérhetőségek:
Jarábik Gabriella igazgató, gabriela.jarabik@SNM.sk

Komunikačné centrum Detva, n.o.
96212 Detva, Námestie mieru 31.

A projekt partner teljes költsége: 347.007,60 EUR
Ebből ERDF forrás: 294.956,46 EUR

Bemutatás - Detva Kommunikációs Központ, n.o. (KC Detva, n.o.)

Detva Kommunikációs Központ, n.o. 2003 óta működő nonprofit szervezet, amely a következőkre összpontosít: információs szolgáltatások, a regionális fejlesztés támogatása, a szellemi és kulturális értékek védelme és megőrzése, oktatási tevékenységek.

A Palocland-Hont-Podpoľanie közös projekt a szervezet tevékenységének folytatása. A KC Detva tevékenységeinek finanszírozása saját erőből és projekt támogatásból valósul meg. A létrejött tevékenységek segítik a helyi vállalkozókat, a várost és az önkormányzatot.

A projekt célkitűzései:

- Podpoľanie régió kulturális örökségének megőrzése,
- az idegenforgalmi kínálat vonzóvá tétele – a kulturális útvonalat látogatók számára - a kulturális örökségek, a kulturális hagyományok által.

A projekt tevékenységei és kimenetei:

- A kulturális örökségek, a népi kultúra és vallási emlékek feltérképezése fog megvalósulni a Podpolanie régióban.
- A nagyközönség számára is előrhetővé szeretnénk tenni a kulturális örökségi értékekeket. Ennek érdekében 30 db replikát készítünk a Podpol’anie népviseleti ruhákból, valamint népi építészeti kiállítást tervezünk (házak, épületek) kicsinyített másaiból.
- Az elkészített népviseletet a Polyána-hegyalja Folklórfesztiválon egy divatbemutató keretében fogjuk

bemutatni.

- A tradicionális viseletek, népi és szakrális építészet kutatómunkájából - melyet a Podpol'anie régióban végzünk -, egy könyvet is tervezünk megjelentetni.
- A Podpol'anie régióban 35 db információs panelt/táblát tervezünk kihelyezni, mely információt nyújt a látogatóknak.
- A kulturális út fejlesztéséhez, látogatók számának növeléséhez történelmi kerékpárkölcsönzőt is tervezünk kialakítani.

Elérhetőségek:
Elena Jankovičová elnök, ela@cyklo.sk

Obec Hrušov
99142 Hrušov, 526.

A projekt partner teljes költsége: 82.085,05 EUR
Ebből ERDF forrás: 69.772,29 EUR

Előzmények, bemutatkozás:

Hrušov községet a népi kúltúra és a vidéki életforna jellemzi napjainkban is. Falunk Dél- Szlovákiában terül el a Nagy Kürtösi járásban. Jellemző rá a szorványtelepülési forma. 2003-ban elnyerte az Év faluja díjjat. A helyi szervezetek, egyesületek nagyon fontos szerepet töltenek be a falu életében, amelynek eredménye egy nagyon erős közösség. Bizonyítéka ennek a minden évben megrendezésre kerülő fesztivál a Honti Parádé. Elmondható, hogy szlovákiai viszonyltaban a leglátogatotabb fesztiválok közé tartozik.

A Honti Parádé a falu legfőbb eseménye, amely a Hont népi kultúráját magas szinten mutatja be. A látogatók tudatába vésik népünk gazdag kulturális hagyományait. Fő célja, hogy az ide látogatók közelebb kerüljenek a kulturális örökséghez.

A Honti Parádé és a hozzá kapcsolódó események Hrušov község részéről hozzájárulás a közös projekthez: Palócföld - Hont - Podpol'anie: Közöshagyományőrző tematikusút kialakítása és látogatóbarát fejlesztése.

A projekt tevékenységei és kimenetei:

- A Közös projektből a már említett Honti Parádé látogatottságának növelésére szolgáló, marketing elemeket kerülnek megvalósításra.
- A helyi tradíciókat egy könyvbe foglalva kívánjuk megjelentetni.
- A Honti Parád helyszínéül szolgáló Művelődési Házban, Amfiteátrumban és Tájházban kisebb felújítási munkálatokat végzünk.

Elérhetőségek:
Pavel Bendik polgármester, starosta@hrusov.sk
Mária Augustínová, maria.augustinova@hrusov.sk